

Onderwerp Nota Garanties en Leningen	
Nummer	2020/1146570
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
Afdeling	CC
Auteur	Welsink, M.
Telefoonnummer	023-5113887
Email	mwelsink@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>De huidig van kracht zijnde nota Garanties en Leningen dateert van 2013 en is aan actualisatie toe. Daarom wordt deze geactualiseerde nota aan de raad voorgelegd, met enkele grotere wijzigingen die nader toegelicht worden.</p> <p>Voor het verstrekken van individuele garanties en leningen geldt een strakke interne procedure, die nogmaals wordt benadrukt in de voorliggende nota. In principe worden er géén garanties en leningen verstrekt. In de praktijk blijken er soms toch uitzonderingen te zijn, waardoor het principe gekenmerkt kan worden als “<i>nee, tenzij..</i>”. Deze nota biedt inzicht in de mogelijkheden tot het verstrekken van garanties en leningen op basis van het wettelijk kader. Ook biedt de nota een structuur in de te volgen werkwijze en ieders positie daarin.</p> <p>In de nota zijn twee grotere wijzigingen ten opzichte van de eerdere nota verwerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is geen voorkeur meer voor een garantie boven een lening. Per aanvraag dient beoordeeld te worden welke vorm van steun vanuit het gemeente het best het maatschappelijke belang dient. - De vergoeding voor de gemeente voor het verstrekken van een garantie of lening wordt gebaseerd op het ingeschatte risico van de geldontvanger en de zekerheden die de gemeente kan treffen en vertaald zich in een risico-opslag, in plaats van een vast bedrag per lening of garantie in rekening te brengen.
Behandelveorstel voor commissie	De commissie Bestuur wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	Nota garanties en leningen 2013 (2013/34361)

Besluit College d.d. 15 december 2020	1. Het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d. .... (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. De nota Garanties en Leningen vast te stellen 2. De nota Garanties en Leningen (2013/34361) uit 2013 in te trekken. de griffier, de voorzitter,

1. Inleiding

Haarlem staat garant voor een bedrag ter grootte van € 1.466 miljoen. Dit bedrag betreft voor 99% de achtervangfunctie voor particuliere woningbouw en woningcorporaties. Het risico bij deze garanties is nihil en bij optreden van het risico is het gevolg dat de gemeente renteloze leningen moet verstrekken aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Naast de garanties heeft Haarlem voor ruim € 9 miljoen aan uitstaande leningen, waarbij het overgrote deel (ongeveer 73%) bestaat uit revolverende fondsen verstrekt en beheerd door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn).

Voor het verstrekken van individuele garanties en leningen geldt een strakke interne procedure, die nogmaals wordt benadrukt in deze nota. In principe worden er géén garanties en leningen verstrekt. In de praktijk blijken er soms toch uitzonderingen te zijn en voor die situaties van “*nee, tenzij..*” biedt deze nota inzicht in de mogelijkheden tot het verstrekken van garanties en leningen op basis van het wettelijk kader. Ook biedt de nota een structuur in de te volgen werkwijze en ieders positie daarin.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De nota Garanties en Leningen vast te stellen
2. De nota garanties en leningen [\(2013/34361\)](#) uit 2013 in te trekken.

3. Beoogd resultaat

De nota beoogt het realiseren van adequate besluitvormings- en werkprocessen met betrekking tot het verstrekken van garanties en leningen waarin risicosignalering en –beheersing een centrale plaats heeft. Dit betekent een juiste afweging tussen de (financiële) risico's en het publieke belang.

Wat blijft in stand?

- Het uitgangspunt blijft dat er géén garantie of lening verstrekt wordt vanuit de gemeente, er geldt een “*nee, tenzij..*” principe. De gemeente treedt in principe niet op als kapitaalverstrekker. De gemeente is terughoudend in deze rol omdat het marktverstoring en ongeoorloofde staatssteun wil voorkomen. Het *tenzij-scenario* komt alleen voor bij marktfalen. Dit houdt in dat commerciële banken of andere kapitaalvestrekkers, ondanks een positieve business case, niet bereid zijn kapitaal te verstrekken of dit enkel te doen tegen niet-proportionele voorwaarden.
- Het proces bij het verstrekken en monitoren van garanties en leningen gebeurt (grotendeels) door de Treasury Commissie. De Treasury Commissie beoordeelt daarbij het door de vakafdeling aangedragen maatschappelijke belang en de mogelijke (financiële) gevolgen voor de gemeente en adviseert op basis hiervan het bestuur.
- Er worden geen wijzigingen aangebracht in de bevoegdheden. Een garantie wordt verstrekt middels een collegebesluit. Het verstrekken van een lening wordt bekrachtigd met een collegebesluit met (lichte) voorhangprocedure.

Wat verandert er?

- Er is geen voorkeur meer voor het verstrekken van een garantie boven het verstrekken van een lening. Per aanvraag dient beoordeelt te worden welke vorm van steun vanuit het gemeente het best past bij de situatie. Deze afweging is onder meer afhankelijk van de financiële omvang van de aanvraag, zekerheden die getroffen kunnen worden, de liquiditeitsprognose van de aanvrager en de voorwaarden van eventuele andere financiers.
- De vergoeding voor de gemeente voor het verstrekken van een garantie of lening wordt gebaseerd op een (financiële) beoordeling van de financiering vragende organisatie en de zekerheden die de gemeente kan treffen. Oftewel, de vergoeding wordt gebaseerd op het risico dat de gemeente loopt in plaats van een vast bedrag per lening of garantie in rekening te brengen, zoals gebruikelijk bij kredietverstrekkers. Dit wordt gedaan door het bepalen van risico-opslag, een jaarlijks te betalen percentage over het schuldrestant.

4. Argumenten

1. *Best passende middel bij het beoogde doel*

Door in een “*tenzij*” situatie geen voorkeur voor een garantie uit te spreken, kan de vorm gekozen worden die het best bij de situatie past. Ondanks dat er geen grote verschillen zijn, kan er in een

specifieke “tenzij” casus een voorkeur voor één van beide ontstaan. Zo is het namelijk bij een lening makkelijker om specifieke betaalafspraken te maken met de kredietnemer, zoals een aflossingsvrij periode. Door geen voorkeur uit te spreken kan per situatie de juiste afweging van het maatschappelijke belang worden gemaakt.

2. Risico-afdekking

Door het gebruik van een risico-opslag die afhankelijk is van de financiële positie van de geldnemer, is het risico beter in balans met de vergoeding. In de vorige nota was er sprake van een vaste vergoeding, onafhankelijk van de grootte van de risico's voor de gemeente waardoor een koppeling tussen het risico voor de gemeente en de daarvoor te ontvangen vergoeding ontbreekt. De voorliggende nota legt deze koppeling wel. Ook wordt het risico op (ongeoorloofde) staatssteun verkleind door het hanteren van een opslag omdat er eerder voldaan wordt aan de eis van marktconformiteit.

5. Risico's en kanttekeningen

Financiële risico's en gevolgen

Na het verstrekken van een garantie of lening ontstaat voor de gemeente per definitie een risico. De kans bestaat altijd dat een garantie effectief wordt of dat een lening niet wordt afbetaald. In dat geval zijn er nadelige financiële consequenties, maar mogelijk ook voor het publiek belang waarvoor de lening of garantie diende. Om de (financiële) risico's te beperken vindt jaarlijks een beoordeling van de uitstaande leningen en garanties plaats en wordt er een risico-opslag gerekend. Door de risico-opslag is er een marginaal (positief) financieel gevolg bij het voorgestelde beleid ten overstaan van de te herziene nota garanties en leningen.

Hoeveelheid aanvragen

Doordat het “*nee, tenzij..*” principe niet verandert, heeft de nieuwe nota geen gevolgen voor de verwachte omvang van het aantal garanties en leningen. Deze nota brengt geen versoepeling in het al dan niet goedkeuren van een aanvraag.

6. Uitvoering

Wanneer de raad instemt met de voorgestelde besluiten zal de nota uit 2013 ingetrokken worden en zal de voorliggende nota het kader gaan vormen omtrent het verlenen van garanties en leningen.

7. Bijlage

Nota Garanties en Leningen